

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 208 (6385)
ОКТАБРИЙН
16
ЧЕТВЕРГ
1952 он

Сэн 20 мүнгэн.

Марксизм-ленинизмын хамагыг илагша хургаалаар зэбсэгжэһэн Коммунистическэ парти Ленин—Сталиной агууехэ туг дор манай ороной олон миллион ажалша нийтыг улам нигтаар жагсаана.

(ВКП(б)-гэй Уставта оруулагдаха хубилтанууд тухай ВКП(б)-гэй ЦК-гэй секретарь нүхэр Н. С. Хрущевой хэһэн элидхэлһээ).

СС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Советдэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

БҮХЭСОЮЗНА КОММУНИСТИЧЕСКЭ (большеви́гүүдэй) ПАРТИИН ХІХ СЪЕЗД

Нүхэр И. В. СТАЛИНАЙ хэлэһэн үгэ

Трибуна дээрэ нүхэр Сталиной гараха делегадууд нэрбегти удаан замхашагүй, дам саашаа оваци болоһон альгатаашалгаар угтаба. Булгадаа бодоно. «Нүхэр Сталинда — ура!», «Нүхэр Сталин мандаха болтогой!», «Агууехэ Сталинда алдар гэгээн юрөөл табигдана» гэхэн юрөөл табигдана.

Нүхэдүүд!
Түгөөлгөшэдэйн өөһэдөө байжа манай съездыг хүндэлһэн съезддэ амаршалгын хандалгануудыг эльгэһэн бүхы партинуудта ба бүлэгүүдтэ, — хани ёһоной амаршалгануудыг түлөө, амжалтануудыг хүсэһэнэйн түлөө, найдабаринь манай съездын үмэнэһөө баясхалан хүргэхыг зүбшөөгйт. Нэрбегти удаан үргэлжэлһэн, дам саашаа оваци болоһон альгатаашалга.

Арадуудай харуул найхан ерээдүйн түлөө тэмсэлдэнь, дайны үргүү тэмсэлдэнь, эб найрамдал сахихын түлөө тэмсэлдэнь партине дэмжэхээр бэлэн байһаниг харуулһан энэ найрамдал бидэндэ илангаяа үнэтэй байна. (Нэрбегти удаан үргэлжэлһэн альгатаашалга).

Түгээд эхэ хүсэн болоһон манай партида саашаа дэмжэхүгү юм гэжэ бодохо гэшэ эндүүтэй байха нэн. Энэ гэшэ. Манай партида ба манай орондо хилын саанахи арадуудай найдабари, талархал ба дэмжэлгэ ходоодоо хэрэгтэй байхашы байна.

Дэмжэлгын онсо шэнжэнь юуб гэхэдэ, ахадүү алишье зүгһөө манай партиин эб найрамдал хүсэһэн эрмэлзэлдэ дэмжэһэн ямаршы дэмжэлгэ хадаа тэрээнтээ хамта эб найрамдал сахихын түлөө тэмсэлдэнь өөрынгөө арадыг дэмжэһэн болно. 1918—1919 онуудта, Советскэ Союзда анхны буржуазин буу зэбсэгээр добтолһон үедэ английскэ хүрешэд «Россияа гараа зайлуулагты!» гэхэн лозунг дор эсэргүү тэмсэл эмхидхэ нэн, энэнь хадаа түбхын түгээд эб найрамдалай түлөө өөрынгөө арадай тэмсэлыг дэмжэлгэ, тингээд удаан Советскэ Союздыг дэмжэһэн түгээд байгаа. Манай арадууд Советскэ Союзай арадуудтай дүйрэй дайралдахагүй гэжэ нүхэр Торезэй гү, али нүхэр партиин мэдүүлхэдэ (нэрбегти альгатаашалга), энэнь хадаа түгээд эб найрамдалай түлөө тэмсэжэ байгаа Франца ба Италийн хүдэлмэришэд болон таряашадыг дэмжэһэн түгээд удаан Советскэ Союзай эб найрамдал хүсэһэн эрмэлзэлгэ дэмжэһэн дэмжэлгэ болно. Харилсан дэмжэлгэ энэ онсо шэнжэ юугээр тайлбарилгана гэхэдэ, манай партиин интересүүд эб найрамдал хүсэдэг арадуудай интересүүд зүришэдэггүй байхана гадна, харин зохилдон нийлэдэг (Нэрбегти альгатаашалга). Советскэ Союз тушаа хэлэхэ хадаа, тэрэнэй интересүүд бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдал хэрэгтэй бүри таһаршагүй юм.

Арадууд партинуудай үмэнэ манай партиин харюугүй үлэжэ түгээд ба сүлөөлэлгын түлөө тэмсэлдэнь эдэндэ, мүн тэрэнэй эдэнэй арадуудта өөрынгөө ээлжэндэ тэрэнэй өөрөө түгээд үзүүлжэ байха ёһотой байһанин ойлгосотой. Тэрэнэй тингэжэ байдагынь мэдээжэ. (Нэрбегти альгатаашалга). Эдэ засагыг манай партиин гартаа абаһанай һүүлээр, коммунистическэ ба помещикуудай дарлалтыг усалхаха тушаа түгээд хэмжээнүүдыг партиин абаһанай һүүлээр ахадүү партиин түлөөлөгшэд, манай партиин шэн габьяагаар ба амжалтанууд ехээр баясажа, тэрэндэ дэлхэйн революционно хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй «Ударна бригада» гэхэн нэрбегти болгоно нэн. Капитализмын дарлалта дор зобохо байгаа түгээд байдалыг «Ударна бригадын» амжалтанууд хүнгэд түгээд гэжэ найдадагаа тэдэнэр энээгээрэ мэдүүлһэн байгаа. Парти энэ найдабаринг харюулаа, илангаяа дэлхэйн хоёрдугайн үедэ немецкэ ба японско фашистскэ хэрээгү хүсэ Советскэ Союзай бута сохёод, Европын ба Азийн фашистскэ богоолшолгын аюулһаа абараад байхаруулаа гэжэ би хананаб. (Нэрбегти альгатаашалга).

«Ударна бригадын» ори—ганса байһан сагта ба энэ түгээд тэрэнэй гансаараа шахуу байгаад дүүргэхэ ушартай сагта, энэ хүндэтэ үүргыг дүүргэхэ гэшэ тон хүндэ бшуу. Теэд тинмэл байгаа нэн. Мүнөө тэд ондоо болоо. Хятада ба Корейнэ Чехословак ба Венгри хүрээр коммунистическэ оронуудай байһанда шэнэ «Ударна бригадуудай» бии болоод байхада, — мүнөө манай партиин түгээд хүнгэн болоо, тингээд хүдэлмэришыг бүтээсэтэй найрамдал болно. (Нэрбегти удаан үргэлжэлһэн альгатаашалга).

Засагыг гартаа үшөө абаагүй ба буржуазна хэрээгү шэнэ ёһоной дарлалта дор хүдэлмэрилжэ үргэлжэлһөө коммунистическэ, демократическэ гү, али хүдэлмэришэнэй партинуудта тусгаар анхарал хандуулагдаха зэргэ байна. Тэдэнэй хүдэлмэрилхэнь хүндэ бшуу. Тингэбэшье, хүдэлмэрилхэнь урагшаа баганааршыг дабшалтыг түгээд гэмтэ абадал гэжэ сонсоходог байһан хаанта засагыг түгээд, ородой коммунистнуудта, хүндэ байһанда адли түгээд бэшэ байна. Тингэбэшье, ородой коммунистнууд тушаа, бэрхшээлнүүдһээ айгаагүй, илалта туйлаа. Эдэ партинуудтай нимэл юумэ болохо байна. Эдэ партинуудай хүдэлмэришэ хаанта үедэхи ородой коммунистнуудай орходоо хадаа тинмэл хүндэ бэшэ байха болоноб?

Арадаб гэхэдэ, нэгэдэхээр, тэдэнэр болбол Советскэ партиин ахадүү демократическэ оронууд дотор тэмсэлэй ба партинуудай талаар бии байгаа жэшээнүүдыг урдаа хаража партиныг тула, тэдэнэр болбол эдэ оронуудай алдуунууд ба партинуудһаа хургаал абажа, тэрээгээрэ өөһэдынгөө хүдэлмэрилжэ болохо байна.

Яахадаб гэхэдэ, хоёрдохор, буржуазин өөрөө, сүлөөлэлгын хүдэлөөнэй гол дайсан, — ондоо болоо, горьтой ехээр хубилаа, бүри реакционн болоо, аралтай холбоо барисаага гэжэ, тингээд өөрыгөө нуладха. Энэ ушар байдал революционн ба демократическэ партинуудай хүдэлмэри мүн лэ хүнгэдхэхэ ёһотой гэжэ ойлгосотой. (Нэрбегти альгатаашалга).

Урдан буржуазин либеральна ябадал гаргада байгаа, буржуазно-демократическэ сүлөө хамгаалдаг, тингээд арадай дунда өөрыгөө суутай болгодог байгаа. Мүнөө либерализмһаа мурсараашы үлээгүй. «Личностиин сүлөө» гэдэг байхаяа болинхой, — мүнөө иматга капиталтай хүнүүд личностиин эрхэтэй гэжэ мэдэрэгдэдэг, харин бэшэ бусад гражданинууд гансал мүлжэхын тулада лэ хэрэгтэй хүн дүрсэтэй түүхэй материал гэжэ тоологдодог байна. Хүнүүдэй ба нацануудай тэгшэ эрхын принцип гэхэгдэн хаягданхай, тэрэ хадаа мүлжэгшэ үсөөнхидэй бүрин эрхын ба мүлжэгдэгшэ олонхи гражданинуудай эрхэгүй байлгын принципээр хэлгэгдэнхэй. Буржуазно-демократическэ сүлөөгэй туг хэрэггүй гэжэ хаягданхай. Өөрыгөө тойруулан, арадайнгаа олонхине суглуулаха гэжэ хүсээ наа, таанар, коммунистическэ ба демократическэ партинуудай түлөөлөгшэд, энэ тугыг үргэжэ абаад, тэрэниг урагшан абажа ябаха ушартай болонот гэжэ би хананаб. Тэрэниг үргэжэ абаха ондоо хэншыг байхагүй. (Нэрбегти альгатаашалга).

Урдан буржуазин нацыг толгойлогшо гэжэ тоологдодог байгаа, тэрэ хадаа нацын эрхэнүүдыг ба бээ даанхай байдалыг «юунһээшье дээрэ» табижа, тэдэниг хамгаалдаг байгаа. Мүнөө «национальна принципһээ» мур сараашы үлээгүй. Мүнөө буржуазин болбол нацын эрхэнүүдыг ба бээ даанхай байдалыг

доллароор худалдана. Национальна бээ даанхай байдалай ба национальна суверенитэдэй туг хэрэггүй гэжэ хаягданхай. Өөрынгөө ороной патриотууд байхаяа хүсээ наа, нацын хүтэлбэрилхы хүсэн болохооо хүсээ наа, таанар, коммунистическэ ба демократическэ партинуудай түлөөлөгшэдэй, энэ тугыг үргэжэ абаад, тэрэниг урагшан абажа ябаха ушартай болоходотнай ажар хэжэж байхагүй. Тэрэниг үргэжэ абаха ондоо хэншыг байхагүй. (Нэрбегти альгатаашалга).

Мүнөө үедэ хэрэг байдал имэ байна. Засагыг гартаа үшөө абаагүй байһан коммунистическэ ба демократическэ партинуудай хүдэлмэриг эдэ бүхы ушар байдалнууд хүнгэдхэхэ ёһотой гэжэ ойлгосотой.

Тинмэл тула, капиталай эзэрхэжэ байгаа оронуудта ахадүү партинуудай амжалтануудта ба илалтада найдаха бүхы эшэ үндэһэнүүд бии байна. (Нэрбегти альгатаашалга).

Манай ахадүү партинууд мандаха болтогой! (Үни удаан үргэлжэлһэн альгатаашалга).

Ахадүү партинуудай хүтэлбэрилгэдэ ажаһуужа ба мандажа байг лэ! (Үни удаан үргэлжэлһэн альгатаашалга).

Арадуудай хоорондын эб найрамдал мандаха болтогой! (Үни удаан үргэлжэлһэн альгатаашалга).

Дай үүдхэгшэд үгы боло! (Булгадаа бодоно. Нэрбегти удаан замхашагүй, дам саашаа оваци болоһон альгатаашалга. «Нүхэр Сталин мандаха болтогой!», «Нүхэр Сталинда ура!», «Дэлхэйн ажалшад агууехэ вождь нүхэр Сталин мандаха болтогой!», «Агууехэ Сталинда ура!», «Арадуудай хоорондын эб найрамдал мандаха болтогой!» гэхэн юрөөл табигдана. «Ураж хашхаралдана».)

